

gyóssy Sándor Máv. gépészmérnökről, akinek „írói pályája az *Erő*, *Magyar Cserkész* és *Hjúság* c. ifjúsági lapokban már igen korán kezdődött; eddig mintegy százötven novellát írt, melyek leginkább a *Magyar Jövő* és *Felsőmagyarország* c. miskolci napilapokban jelentek meg, de az *Uj Idők* is készséggel megnyitotta Kigyóssy előtt hasábjait“. Az *Alföldi Esték* úgylátszik nem tudja, hogy komoly íróra inkább kompromittáló, mint dicséret, ha az *Uj idők* c. képes családi szórakoztatóval hozzák kapcsolatba:...

Kár a szóért. A kultura decentralizálása, az Alföld irodalmi megmozdulása: szép jelszavak, de épen az Alföld érdekében örködni kell, hogy igazuk ne legyen azoknak, akik az alföld szellemi mozgalmainak szkeptikus megítélésénél épen az *Alföldi Esték* szomorú bizonyására fognak — sajnos, joggal — hivatkozni.

(Debrecen.)

Édes Gergely.

KLEBELSBERG ÉS A DÓM-TÉR.

(Délmagyarország, aug. 27.)

A hatalmas testre emlékeztető váznak töredékei, sárga és vörös színük élénkségéből sokat veszített pénztárfülkéek, a lebontásból kikerült, minőségük szerint csoportosított faalkatrészek halmái álldogálnak és várdoznak a Dóm-téren, emlékeztetvén helybélit és idegent a lezajlott, Európa minden részében figyelmet keltett, fényes eseményekre. Végzik a likvidálás sík irányu munkáját szorgos kezek s mielőtt a ragyogó játékok s minden, mi velük kapcsolatos, a szegedi kultúrtörténet lapjainak adatnának át, a rendezőség idei tevékenységét méltó epilógussal akarja lezárni. Testületileg felkeresi gróf Klebelsberg Kuno kriptáját, koszorút helyez el s mécesest gyújt huszonnégy órára annál az emlékműnél, mely az egyetem Dómtéri faláról hirdeti nem az ő örökkévaló dicsőségét, hanem az ő örökkévaló alkotó zsenijét. Most már — nyomdokaiba lépett hálás utódok akadályok és fáradalmak leküzdhetetlenségét nem ismerő erélye folytán — nemcsak a kövek beszélnek róla, hanem a megbecsülők és lelkesedők ezrei és tizezrei is. A kövekből élet árad. Erő felpezsdülés és gyarapodás. A kövek fényüket Európa minden részébe kisugárzó művészi események dicső szegélyei. A város megint fejlődik, hire gyarapszik, most is, mint a közelmúltban, gróf Klebelsberg Kuno örökkévaló alkotásai révén.

*

Akkor, amikor szegedi díszpolgárrá választották, a közgyűlési teremben egyik legragyogóbb szegedi beszédét mondta el. Egyik méltatójától hallottuk, hogy szegedi polgárnak és kultúrembernek nem kell mást tenni, mint az ő eszméit követni és tetteinek a nyomdokaiba lépni. Az a program, amelyet az ország második városának naggyá fejlesztéséről hirdetett, elég tömör, gazdag, lelkesítő, de reális is ahhoz, hogy betöltse és szakadatlan tettek sarkalja minden izzó életű szegedi polgár lelkét. A szabadtéri játékok rendezősége tudatosan lépett nyomdokaiba.

Hozzá akart méltó lenni, — mert nem volt előtte elragadóbb és vonzóbb feladat a kezdeményezéshez való ragaszkodás tántoríthatatlanságával, a kultúreszme nem tágító felkarolásával, az arányok és a tempó diktálásával. Gyülvölködő tehetetlenek, kik az alkotást se megálmodni, se elkövetni nem tudják, az ő emlékére tapostak, amikor gáncsokodtak. Viszont az ő alkotó zsenijére tett koszorút a kormányzó, amikor augusztus tizedikén a Parasztebecsület előadása után a püspöki palota fogadótermében az elismerés föntartás nélküli, biztató szavaival nyilatkozott a rendezőbizottságnak. S az ő nagyága előtt hódolt az olasz világnagyság, Mascagni, amikor arról beszélt, hogy a szabadtéri játékok révén ismeri meg Szegedet az egész kultúrvilág.

*

E sorok írójának élénk emlékezetében élnek még azok az izgalmas napok és hajrázó hetek, amikor a szegedi társadalomban és városházán elkezdett agitálni a játékok felújításának és állandósításának terve mellett. Sok kételkedéssel, ártó tanácskodással és bántó lekicsinyléssel, de nagyon sok jóakarattal és megértéssel is találkozott. Éjbe nyuló fáradalmas napok s izgalmas Dóm-téri tervezgetéseinkre észrevétlen hasadó hajnalok határolták sokasodó terveink kifogyni képtelen sorát. Mindössze három éve s a kezdet gigászi nehézségeinek az emléke is elenyészik. Az idén a játékok méretei voltak gigásziak.

Ki hitte volna, hogy augusztusban évről-évre ünnepi játékok fényétől lesz világos és hangjától zajos a Dóm-tér? Ki hitte volna, csak három év előtt is, hogy az idén majd két héti fog Szegeden lakni az olaszok legnagyobb élő zeneszerzője és hogy Scala-énekeseket fog a Dóm-téren dirigálni? A klebelsbergi álmoknak beteljesedése ez. Nagyszeged megálmodójának ez a tökéletesség és nagyság felé való törekvés volt a stílusa. Ez a stílus a — stílusban. S mert ez tudta adni, minden ártó és gátló szándék ellenére, azért hiszi a rendezőség, hogy jó munkát végzett, méltó volt Hozzá s hogy hódolattal kell adóznia eszméinek és koszorúval emlékének.

A Dóm-tér nagyvonalu eseményeiben az Ő lelke él!